Va fi o luptă pe viaţă şi pe moarte, între 46 şi 30, la care se adaugă 7%, deţinute de Americani şi 9% deţinute de Francezi. Adună 46 cu 7 şi cu 9, fac 62. Cifra aceasta de 62 e divizibilă, iar suma acestor două cifre 6+2 fac 8, iar cifră divizibilă. Adună 30 ai Japonezilor, adică 3+0 fac 3, cifră indivizibilă. Iar în lumea fenomenelor oculte, orice e divizibil învinge tot ce e indivizibil. Marea învinge stânca. Rezultatul?
China divizibilă va împăca pe toţi. Dar Japonia, care n'a cunoscut înfrângerea, de când a intrat în arena vieţii moderne, va trece prin frigurile orgoliului înfrânt. Abia atunci va înţelege rostul adevărat al politicii.
Lupta va fi cruntă şi ferice de acei cari vor avea tăria să rămână neutri. Căci a lor va fi împărăţia pământului.
Cu prilejul acestei încăerări, vor ieşi la lumină ultimele descoperiri tehnice, în domeniul răsboiului. Omul va atinge culmea, în arta distrugerii. Se vor cutremura peştii, din fundul Oceanelor, iar plantele vor fi martorele focului aprins de oameni, în văzduh. Dar în mijlocul acestui pârjol, se va naşte, din nou şi a câta oară, cuvântul păcii. Il va rosti un om, pornit, tot dela răsărit!

. . . .

Văd însă că între planete s'a încins o discuţie interesantă, urmă maestrul, după o scurtă pauză. — Controversa datează cam de mult şi se pare că a venit momentul unei soluţii. Fi-va pacea durabilă? Iţi mărturisesc că aceasta e şi dorinţa Destinului. Dar cineva i se opune în cale. De mii de ani, omenirea e obsedată de mitul păcii, refugiat, cu Astrele, în ceruri. S'au creat atâtea legende, la toate popoarele, atâţia au pledat, dealungul secolelor, pentru realitatea acestei împărăţii, încât şi astrele repetă, astăzi, până la obsesie, cuvântul: PAX.
Dar vezi, tinerele generaţii ale tuturor popoarelor, au întors faţa spre Marte. Răsboiul a devenit cea mai apreciată dintre virtuţi. Anul 1938 va lecui, cred, pentru totdeauna, omenirea de răsboiu. Tinerele generaţii vor face amara experienţă a generaţiilor din 1914. Se va dovedi, cu argumentele cele mai crunte, că răsboiul nu rezolvă nimic. Nici măcar problema excedentului de populaţie. Vom ajunge la crearea unei noi Societăţi a Naţiunilor, pe baze mai universale. Apostolii de azi ai răsboiului vor retrăi durerile *„Intoarcerii depe front"*, după ce vor înţelege, pe pielea lor, tâlcul ultimei telegrame: *„Nimic nou pe frontul de răsărit"*.
Anul 1938 începe cu drama Pacificului şi, dupăcum văd, se va termina cu armonia Păcii. E bun, e frumos? Dar...
La încheerea anului, prevăd o mare catastrofă. In clipa când popoarele sfâşiate vor da ultimul asalt, disperat, pentru cucerirea păcii, astrele vor părăsi Pământul. Sătule de sângele omenesc, ele se vor înălţa, spre alte culmi, în căutarea unui univers mai plăcut. Prea se repetă povestea. Evenimentele depe Pământ au început să le scape din mână.
Dacă vor isbuti să-şi realizeze dorinţa, vom rămâne fără busola... fatalităţii logice. Deaceea, ar trebui să terminăm cu răsboiul, înainte de sfârşitul anului 1938. Acest lucru nu vor să-l ştie conducătorii popoarelor. Dacă nu pun capăt oscilaţiei între pace şi răsboiu, anul acesta le va fi fatal. Cerul ne va părăsi şi odată cu el, vor pleca toate forţele sale, cunoscute sub numele de oculte.
Atunci ne vom prăbuşi în haos. Nimeni şi nimic nu va fi în stare să pună stăpânire pe instinctele ce vor da ultima bătălie a morţii, pe ruinele omenirii.

Anul 1938. Adună cifrele şi obţii 21. Adună cifrele anului 1814 şi obţii 14. Aât 21 cât şi 14 se împart cu cifra simbolică 7. Omenirea intră sub zodia cifrei 7. In 1814, Napoleon a cunoscut înfrângerea definitivă dela Waterloo. In 1938, Napoleonul omenirii va cunoaşte un nou Waterloo. Sau, Napoleonul e însuşi omenirea eroică şi orgolioasă, care nu are astâmpăr. Şi atunci, atunci...
— *murmură doctorul Saravagia Tollow*
— atunci va cunoaşte înfrângerea definitivă. Evenimentele trebue să decidă. Napoleonul veacului e un individ, sau omenirea ?...
Maestrul se opri. Ochii injectaţi cu roşul laminii, aruncau scântei spre craniile de pe masă. Rămase înţepenit ca o mumie. După o tăcere de o clipă, m'am trezit ca dintr'un somn de veacuri. Saravagia Tollow devenise de nerecunoscut. Părea doborît de cele rostite chiar de el. Am încercat să turbur tăcerea, cu un oftat. Abia după trecere de un minut, el sesiză oftatul meu. Se trezi la viaţă.
— Desigur că vei urmări, în cursul anului, confirmarea spuselro mele. E ceeace voiu face şi eu. Cu tot concursul astrelor, n'am putut ajunge la deslegarea completă a enigmei 1938. Se vede că există momente în univers, când şi astrele nu-şi pot da seama de cursul evenimentelor. E o perturbare, până şi în ceruri.
— Aşadar, maestre, sunteţi de părere că anul 1938 e capătul nui mileniu...
— Sau la începutul unui nou mileniu.
Maestrul se ridică, stinse becul roşu şi aprinse luminile. Revăzui faţa blândă şi surâzătoare a lui Grock, în timp ce-şi strângea craniile depe masă. Şedinţa se terminase.

. . . .

Am transcris, din memorie, declaraţiile doctorului Saravagia Tollow, rămânând ca, împreună cu cititorii noştri, să aşteptăm desfăşurarea evenimentelor anului 1938. Dacă ar fi să se îndeplinească prezicerile sale, aşa cum s'au realizat în 1937, ar însemna să ne spovedim depe acuma. Dar aşa cum în mersul astrelor şi cuvântul unui singur om poate determina o schimbare, dacă e rostit într'un ceas bun, e locul să spunem celebrul nostru: La mulţi ani!

I. MOLDOVEANU

„REALITATEA ILUSTRATĂ"

vă urează un an mai bun: 1938 să vă aducă multe satisfacţii morale şi materiale!

★

In cursul anului 1938, „Realitatea Ilustrată" va organiza un concurs de frumuseţe, spre a alege pe „Miss România 1939". Aceasta va înfăţişa apoi frumuseţea românească, la expoziţia „Aspectul lumii de mâine" din New-York şi la expoziţia „Progresul omenirii" din San Francisco.

★

Un mănunchiu de tinere fete gingaşe inconjoară pe Nelson Eddy, la Hollywood. Inţelegem insufleţirea şi buna

NOI PERFECŢIUNI TEHNICE

MARII inventatori au smuls naturii secrete, pe cari le-au dăruit omenirii. Dar aşa cum le-au scos din haos, sub forma lor brută, invenţiile n'ar fi putut deveni un bun al oamenilor. Primul telefon, primul automobil, sau prima locomotivă, au fost unelte rudimentare, care n'ar fi contribuit la progresul civilizaţiei. Perfecţionarea lor a dus la utilizarea, în viaţă. Dacă prima locomotivă n'ar fi fost perfecţionată, de o întreagă pleiadă de ingineri şi tehnicieni, noi n'am parcurge distanţele în goana nebună a trenului, iar locomotiva ar fi rămas o curiozitate.

Observatorul meteorologic depe muntele Jungfrau, la 3572 metri înălţime.

Un nou aparat de radio. Apăsând pe un buton trecem precis la postul dorit.

O maşină de scris note muzicale.

Rolul acestor anonimi, cari au venit să desăvârşească opera marilor inventatori, este imens. Se poate spune că datorită lor, inventatorii au devenit nemuritori. Dar cine mai ţine minte numele tuturor acestor muncitori harnici şi inventivi, cari ne-au dat posibilitatea să ne folosim de instrumentele civilizaţiei? Aparatele de radio se perfecţionează mereu, maşinile de scris devin din ce în ce mai desăvârşite. Dar nimeni nu se întreabă cine a făcut ultimul şurub sau ultima manivelă, care a dat mai multă viaţă maşinei. E drama inventatorilor anonimi!

Mussolini

Hitler

Yvon Delbos

Von Ribbentropp

ANUL 1938 SUB ZODIA RĂSBOIULUI

NOAPTEA DE GROAZĂ DELA GENEVA

UN SCANDAL DIPLOMATIC CU URMĂRI INCALCULABILE

ORAŞUL GENEVA a trecut, în noaptea de Anul Nou, prin momente de groază. In clipa solemnă a prohodirii anului *1937*, când, în sunetele prelungi ale clopotelor, din toate turnurile, casele s'au cufundat în întunerec, iar paşnicii locuitori ai oraşului anunţau, în zângănit de pahare, sosirea anului *1938* — o bubuitură formidabilă opri răsuflarea urbei.

O explozie, urmată de o fulgerare orbitoare, zgudui toate casele. Ingroziţi de spaimă, genevezii dădură buzna la ferestre şi uşi. Dar un miros de pucioasă îi opri în prag. Limbi mari de foc se sbăteau, înţepate de milioane de scântei, de culoarea nasturilor de alamă. Ardea palatul Societăţii Naţiunilor. Aşa părea, în primul moment de groază. După o clipă de reculegere, locuitorii oraşului observară că palatul e neatins. Focul înconjura, ca pe un glob incandescent, noua clădire, care plutia într'o mare de jăratic şi scântei. Din interiorul palatului, se purtau ecouri de ţipete stridente, sgomot surd de paşi grei şi sbârnâit neîntrerupt de sonerii. Nimeni nu îndrăznia să deschidă o uşă, sau o fereastră. Funcţionarii birourilor Societăţii Naţiunilor, adunaţi în cel mai elegant restaurant al Genevii, tremurau în faţa acestei arătări, prevestitoare de rele. Poliţia, pompierii, consiliul municipal erau, în seara asta, privaţi de orice atribuţii oficiale şi fiecare îşi făcea revelionul în familie. Toată lumea era imobilizată de strania fantomă plutitoare, din marea de flăcări fosforescente şi de grija propriului cuib familiar. Nimeni nu poate preciza cât a durat acest spectacol, care nu era lipsit de o tainică şi turburătoare frumuseţe. Dar după numeroasele declaraţii, luate dela fruntaşii oraşului, reiese că în momentul când flăcările înghiţiră ultimele roiuri de scântei, toată lumea se simţi împinsă de un elan neînţeles. Instinctul de într'ajutorare, paralizat până atunci, se trezise. Imperativele sociale luaseră, din nou, comanda tuturor categoriilor oraşului. Dar... O nouă explozie şi mai formidabilă îi imobiliză, cu mâinile pe clanţele uşilor. O nouă zguduitură cutremură toate zidurile caselor. Flăcările fură înghiţite de coloane verzi de fum, întunericul se prăvăli peste palatul Societăţii Naţiunilor şi o tăcere, ca un abis de nepătruns, se opri în pragul anului *1938*.

Noul palat al Societăţii Naţiunilor

* * *

Treziţi la realitate, genevezii ieşiră în stradă. O adiere îmbălsămată, ca o reminiscenţă a unui discurs al lui Aristide Briand, contrasta cu atmosfera de vulcan de până acum. Lumea alergă la „faţa loculu[illegible]ămase uluită. Palatul stătea mai paşnic, ca niciodată. Nici o urmă de fum, de foc sau de pârjol. Funcţionarii sosiţi în grabă, deschiseră porţile, uşile, aprinseră luminile, dar nu găsiră nimic. Totul era în ordinea lăsată din ajun.

Dar în clipa aceea, toate telefoanele începură să sbârnâie. Funcţionarii rămaseră pironiţi de groază. Telefoanele sunau strident, alarmate. Insfârşit, un funcţionar mai curajos apucă, tremurând, un receptor şi întrebă:

— *Allo!*

— *Aici, Mussolini!* — auzi el glasul sacadat al Ducelui — *Ce porcărie masonică! Cum vă permiteţi! Mii de bombe! Speluncă de pacifişti. Petrolul, aurul şi benzina voastră!...*

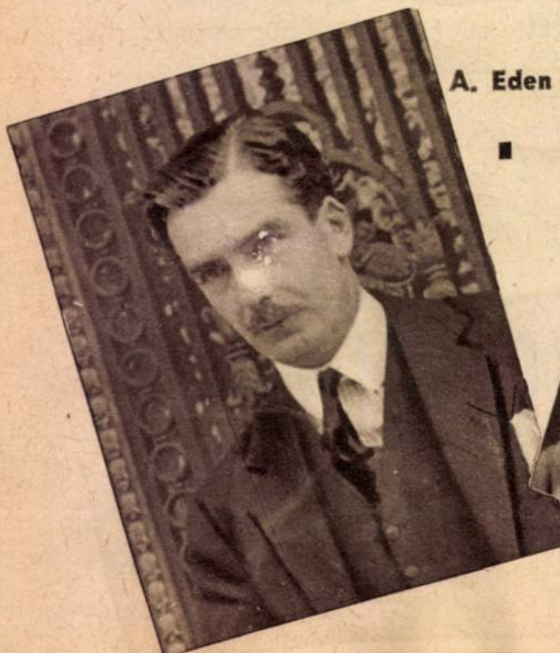
Ne oprim, dintr'un sentiment de decenţă, la redarea furiei Ducelui, ca să revenim la relatarea evenimentelor din noaptea revelionului, cari pot avea consecinţe incalculabile, pentru viaţa internaţională. Sunt fapte de rău augur pentru anul *1938*.

* * *

Da, în noaptea revelionului, palatul Societăţii Naţiunilor a fost sub stăpânirea lui Belzebuth. Profitând de momentul când toată lumea era adunată prin case, pentru sărbătorirea nopţii de revelion, Belzebuth, în fruntea oştilor sale încornorate, s'a furişat în palatul Societăţii Naţiunilor, din Geneva, ca să bage zâzanie între popoare, Aşa cum Necuratul cunoaşte toate desbaterile diplomatice, toate tratatele şi clauzele secrete, toate intenţiile ascunse ale mai-marilor peste popoare, el s'a pus pe lucru. Inconjurând palatul cu flăcările fosforice ale infernului, Belzebuth a intrat în marea sală a Consiliului şi aşezându-se tacticos, pe voluminosul op al Tratatului dela Versailles, a chemat la telefon, Roma, anunţând că Societatea Naţiunilor cere să vorbească cu Excelenţa Sa Benito Mussolini.

— *Aici, secretarul Societăţii Naţiunilor. In numele consiliului, Excelenţă, vă transmitem felicitări de Anul Nou. Vă urăm ca, în anul 1938, Vezuviul să poarte în lava lui, milioane de tone aur şi fier, pentru consolidarea axei Berlin-Roma. Toate râurile Italiei să poarte petrol în valurile lor. Munţii să se înalţe până în stratosferă, cu păduri, unde să se zămislească, în taină milioanele de legiuni fasciste, pentru fericirea Spaniei şi a altor ţări, cari aşteaptă binecuvântarea Dv.*

— *Gibraltarul şi Suezul vostru...* — a încercat să strige Ducele, dar în clipa aceea telefonul s'a închis.

A. Eden

Stalin

Litwinov

Roosewelt

— *Allo, Londra! Mister Anthony Eden?*
— *Yes.*
— *Aici secretarul Societăţii Naţiunilor. In numele, etc. etc... vă urăm, de anul 1938, viaţă lungă, la departamentul dv. O lulea mereu fumegândă, pe care Halifaxii s'o poarte în toate capitalele lumii, pentru întunecarea tuturor problemelor. Dominioane cât mai docile, tratate navale şi aeriene cât mai contradictorii, pentru buna propăşire a Angliei. Vizita lui Hitler la Londra, a lui Blum la Berlin şi a lui Mussolini la Paris şi întâlnirea tuturor la Geneva, unde să intoneze, de comun acord: Rull Britania şi God save the King.*
— *In calitatea mea de prieten devotat al instituţiei dela Geneva...*, dădu să răspundă Mr. Anthony, dar rămase cu receptorul în mână.

* * *

— *Allo Paris! Cu Monsieur Delbos. La mulţi ani, Monsieur le ministre. In numele, etc. etc., vă urăm prieteni mai devotaţi decât mister Neville Chamberlain şi mai loiali decât pan Beck. Decând diplomaţia franceză vă are pe dv. în frunte, lumea se simte mai la adăpost. Vă urăm un guvern „frente popular" în Spania şi siguranţă... engleză în Mediterana. Allons enfants de la Patrie!*
— *Bien, merçi... mais...*
La Geneva telefonul se închise.

* * *

— *Allo Berlin! Cu Herr Hitler.*
— *Aici Ribbentropp. Führerul ţine un discurs la Palatul Sportului.*
— *Aici secretarul Societăţii Naţiunilor, etc. etc. Urăm Germaniei îndeplinirea visului ei de p a c e...*
— *Was?*
— *Pace...*
— *Donnerwetter!...*
— *Cum a zis marele poet german Heinrich Heine....*
— *Juda verrecke* — strigă Berlinul.
— *Pace în Spania, pace în China, pace în Orient, pace în Occident. Pace şi desarma...*
— *Zum Teufel* — strigă d. R i b b e n t r o p p şi svârli receptorul.

* * *

— *Allo Moscova!*
Niciun răspuns.
— *Allo! Allo! Moscova.*
Insfârşit, cineva ridică receptorul.
— *Hier Moskau, Radio Moskau.*
— *Nu, pe domnul Litwinow.*
— *Niétu!*
— *Domnul Stalin.*
— *Niétu!*
— *Domnul Molotov.*
— *Niétu!*
— *Aici secretarul Societăţii Naţiunilor.*
— *Aha! Pojalusta! Cu cine doriţi?*
— *Cu domnul Stalin!*
— *Da, da, îndată.*
După o pauză de 15 minute, Moscova răspunse.
— *Aici, Stalin.*
— *Aici, Societatea Naţiunilor. Vă urăm, de Anul Nou, pace în afară şi pace înlăuntru.*
— *Spasibo!*
— *Un nou plan cincinal şi un sbor în planeta Marte, o Chină liberă şi indivizibilă şi descoperirea tuturor trădătorilor. Trotzki să vie singur în ţară şi să vă facă o mărturisire, à la Zinoviev.*
— *Kak? Kak? Trotzki?*
— *Da, să-l prindeţi pe Trotzki.*
Aici, Belzebuth auzi un mârâit, care-l îngrozi şi puse receptorul jos.

* * *

— *Allo, Tokio. Cu prinţul Konoe.*
— *Yes!*
— *Aici Societatea Naţiunilor, etc. De Anul Nou vă urăm cucerirea Chinei, Siberiei, Indiei, Australiei. Asia a Asiaticilor! Dar fără axa: Banzai.*

* * *

Ultimul fu chemat Washington.
— *Allo! Washington. Mister Roosevelt.*
Cineva îi răspunse, fredonând un step îndrăcit:
— *Mister Roosevelt întocmeşte un nou apel, către omenire.*
— *All right, secretarul Societăţii Naţiunilor.*
— *What?*
— *Da, Societatea Naţiunilor din Geneva îi urează cât mai multe apeluri, avioane, vase de răsboiu şi realizarea unui New-Deal, care să nu fie anulat de Rull United States.*
— *Very well!*
In clipa aceea, flăcările din jurul palatului Societăţii Naţiunilor se stinseră. Belzebuth cu oastea lui se scurse prin tuburile caloriferului şi locuitorii paşnici ai Genevei se îmbulziră în stradă. Când funcţionarii instituţiei dela Geneva intrară în birourile lor, telefoanele sunară şi Ducele înfuriat, dădu riposta, reprodusă la începutul reportajului nostru. Complicaţiile diplomatice ale nopţii valpurgice dela Geneva, sunt incalculabile. Intre Roma, Paris, Londra, Berlin şi Geneva, curierii aleargă fără întrerupere.

I. M.

Cascada Miliarde

Miliarde pentru o pâine. — Humorul popular în luptă cu Mamon

INFLAŢIE! Cuvânt magic, apărut pe orizontul lumii moderne, deasupra ruinelor unei epoci apocaliptice. Răsboiu, revoluţie, cascada tuturor valorilor rânduite cu grije de câteva generaţii! Aşa a fost în preajma revoluţiei franceze, când lumea veche se năruia vertiginos şi nu exista un om, care să-i ţină temeliile. Ludovic al XIV-lea lăsase, după o domnie lungă de războaie şi lux fantastic, o sărăcie lucie, pe care urmaşii lui n'o puteau cârpi. Poporul şi bugetul rămaseră săcătuite. Nimeni n'avea cu ce să plătească. Atunci, un bancher, Law, inventă hârtia-monedă. El inventă acel sofism financiar, după care statul n'are nevoie de garanţia-aur pentru bancnotele pe cari le emite. Statul e destul de bogat. Are pământuri şi bogăţii naturale, cari pot garanta, la infinit, hârtia tipărită. Astfel, pe vremea lui Ludovic al XVI-lea, începe tirajul imens de bancnote fără acoperire aur, dar cu garanţia nesigură a bogăţiilor statului. Incepe inflaţia cu vârtejul milioanelor.

Inflaţie! Pe vremea războiului mondial, Germania e nevoită să cumpere, cu aurul ei, toate materiile prime. Aurul se scurge în străinătate. Atunci, statul german şi toate instituţiile sale încep să tipărească hârtii garantate printr'o simplă iscălitură. Orice instituţie cu o umbră de putere în stat tipăreşte bancnote şi dacă n'are la îndemână o maşină de tipărit, emite simple chitanţe bătute la maşină.

Oraşele se iau la întrecere. Fiecare caută să dea un caracter cât mai local propriilor bancnote. După pierderea răsboiului şi deslănţuirea crizei, inflaţia nu mai cunoaşte margini. Statul german e desmembrat moralmente. Pare că reînvie vechea confederaţie a nenumăratelor republici.

In oraşul Bielefeld, unde industria mătăsei are o vechime de sute de ani, edilii emit bancnote artistic lucrate pe mătase. Primarul îşi bate joc de valoarea banului. Humorul popular ţine să se răsbune, în acele clipe de anarhie şi de voie bună, de tirania seculară a aurului. Şi pe bancnota din fir de mătase, în valoare de 100 mărci — 100 mărci în anul 1921 valorau mai puţin decât mătasea — primarul pune următoarea inscripţie:

Mit Frauen und Teufel ist's schlecht bestellt
Seit Leinwand und Seide bedruckt wird das Geld!

Aşadar, de când banul e tipărit pe pânză şi mătase, s'a terminat cu împărăţia femeii şi a diavolului — grăeşte bunul primar — ţesător din Bielefeld.

Pretudindeni, unde fabricarea banului încape pe mâna poporului, el îl zgâlţâie pe meşterul Scaraoţchi pentru toate tentaţiile nesatisfăcute. In orăşelul Itzhende din Holstein, municipiul tipăreşte bancnote de o marcă, în anul de graţie 1921. Mizeria era imensă. O marcă pe vremea aceea valora cât a zecea parte dintr'un ban. Cu o marcă îti puteai aprinde

1.

2.

3.

4.

5.

6.

9.

1-8

Bancnota de 100 mărci de ţesătoriile din oraş în anul 1921. Făcută bancnota poartă, pe fa inscripţii humoristice. noastre reprezintă an ale bancnotei.

La 5 Noembrie 1923 s' Hamburg această banc miliarde mărci şi fiecar devenit miliardar.... fă fără bani.

Cu ocazia plebiscitului wig s'a tipărit aceast ilustrată de o marcă.

...ELOR

o ţigare la chibritul altuia. Totuşi, municipiul din orăşelul Itzhende ,unde nevoia era mare, îşi bate joc de ban şi de nevoie. Efigia prezintă o femee la... nevoie, iar inscripţia sună: „Not kennt kein Gebot“. Marca de hârtie e... Notgeld. Cetitorul poate tălmăci aluzia, dacă examinează, cu atenţie, poziţia femeii depe bancnotă. Dealtfel, valoarea monedei poate sa:isface numai nevoia din caricatură.

La Pössneck există o veche tăbăcărie Emil Gebhardt G. m. b. H. Locuitorii sunt, cu toţii, lucrători la această fabrică. Cine poate să aibă încredere în petecul de hârtie tipărit în Berlin, în anul de inflaţie 1921? Emil Gebhardt îşi fabrică bancnote de piele, foarte frumos lucrate. Fabricantul profită de ocazie şi îşi face reclamă pe bancnotă, zugrăvind produsele fabricei. Nu în zadar, bancnota valorează: cinci milioane mărci, adică exact cât costa o jumătate de pâine.

O fabrică de aluminium, Lautawerk, îşi fabrică bancnote de 100 mărci pe foi subţiri de cositor. Semnează Butschein Vereinigte Aluminium Werke. Anul 1922. Cu o bucată de foiţă de ciocolată se putea cumpăra un sfert de pâine?

Vaporul de răsboiu „Hindenburg“ îşi tipăreşte bancnote, iar municipiile mai sărace recurg la un mijloc mult mai simplu. Primarul şi secretarul municipiului au timp suficient şi semnează bonuri pe bucăţi de hârtie. Un alt oraş n'are hârtie suficientă. Municipiul, având cunoştinţă că pe vremuri erau mulţi cartofori, adună toate cărţile de joc, le taie în patru şi pune stampila: 50 Pf., 25 Pf., 5 Pf.

Bucureştii, sub ocupaţia germană, au cunoscut bancnote de 5 bani

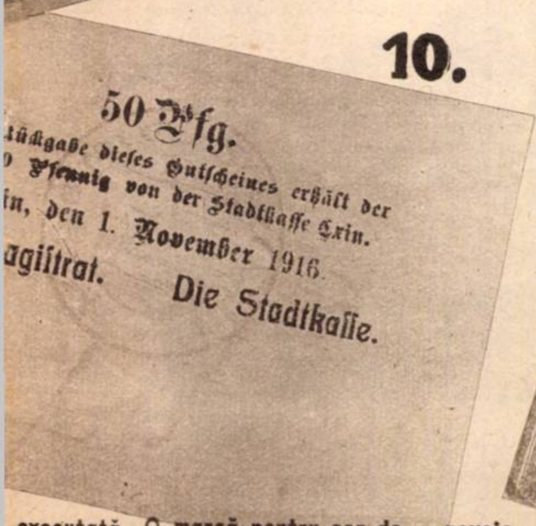

7.

8.

10.

14.

11.

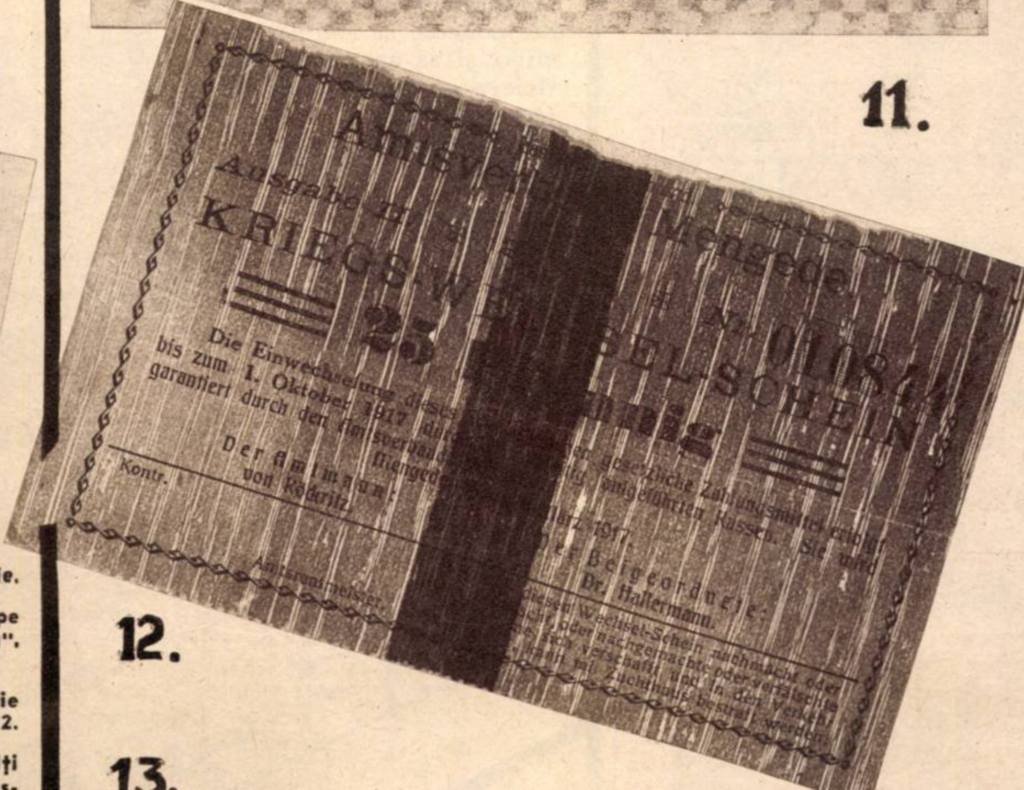
15.

16.

17.

12.

13.

... executată ... Bielefeld, ...din mătase, ...ă şi pe dos, ...otografii'- ...bele părţi

... tipărit la ...notă de 200 ... german a ...ră voie şi

...din Schles- ...i bancnotă

O marcă pentru coz de..... nevoie.

O hârtie de 50 pfenigi, tipărită pe bordul cuirasatului „Hindenburg“, la 25 Februarie 1919.

50 pfenigi valabili dela 1 Februarie 1922 până la 31 Decembrie 1922.

Un pfenig pe care-l ţin minte mulţi prizonieri români din lagărul Zossen. Circula numai printre prizonieri.

O hârtie de 5 bani emisă, în timpul ocupaţiei germane, de Societatea Tramvaielor bucureştene.

O bancnotă bătută la maşină.

50 pfenigi emişi de primăria din Exin.

Cassa de economie din Bielefeld a emis această bancnotă de jumătate dolar sau 2.10 mărci-aur.

Bon de răsboiu, în valoare de 25 pf. emis de municipiul din Mengendl.

Oraşul Leben a tipărit, pe carton, pfenigi în serie.

Faţa şi dosul bancnotei de piele, în valoare de 5 milioane mărci, lucrată în atelierele Emil Gebhardt din Pössneck.

Oraşul Lauenburg din Pomerania a tipărit aceste bancnote de 2 mărci, pe muşama.

10 pfenigi.

50 pfenigi

emise de Societatea Comunală a tramvaielor bucureştene. Pe verso e următoarea inscripţie în germană şi româneşte: „Această notă este valabilă numai pe tramvai, pentru plata unui bilet de drum". Iar ca să arătăm valoarea efemeră a „banului" inflaţiei, redăm fotografia (vezi fig. 1) unei bancnote de *200 miliarde* mărci, cu data de 5 Noembrie 1923. Era pe vremea când un român putea trăi un an de zile la Berlin, în hotelul cel mai luxos, şi la sfârşitul anului să i se prezinte o notă de plată pentru suma de lei... *două mii*.

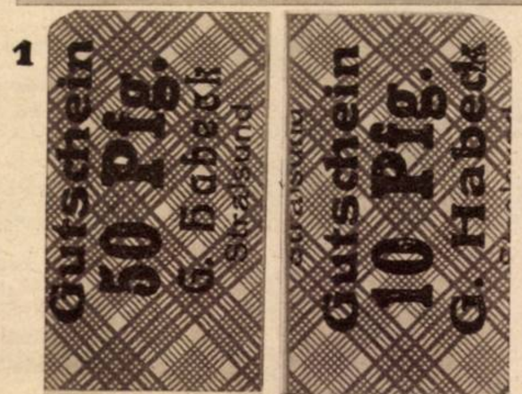
Vremurile s'au schimbat. Lumea se luptă pentru şi contra aurului. Hârtia-monedă tinde să devină monedă-hârtie, să se apropie de valoarea aurului. Vor veni, poate în curând, vremuri când războiul va determina o nouă cascadă a valorilor. Bancnotele din anii de inflaţie au dispărut. Un îndrăgostit al trecutului, d. Jacques von Wertheimer, ne-a pus la dispoziţie o infimă parte din Colecţia de bancnote din toate ţările. Colecţia von Wertheimer conţine 9000 (nouă mii) de exemplare germane, franceze, austriace, româneşti şi ruseşti. E unica în Europa şi la o cercetare atentă ţi se desvăluie întreaga tragedie a omului în luptă cu demonul aurului. Colecţia von Wertheimer e o contribuţie originală la cunoaşterea unei epoci de frământare a Europei de după războiu.

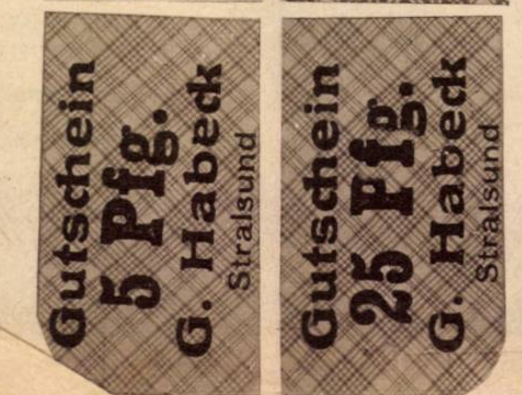
Inflaţia a trecut, ca o epidemie, prin toate ţările, stricând orice socoteli. Cine se putea împotrivi acestei nevoi de a sătura mulţimile cu tot mai multă hârtie? La un moment dat, acest puroiu financiar a ajuns să spargă frontierele ţărilor şi să invadeze lumea. Statele s'au apucat să facă negoţ cu puroiul banului — bancnota umflată. Ca să scape de faliment, capitalul a uzat toate mijloacele

★

★

★

1

2.

Aşa de pildă, Germania a început să cumpere cu hârtia ficţiune, mărfurile necesare din străinătate. Ea primia materii prime, lucruri de preţ pe cari le plătea cu tot felul de hârtii, cărora le fixa o anumită valoare. Bancnota nu era garantată decât cu praful aurului depozitat, pe vremuri, în pivniţele Băncii de stat. Lumea primea acest joc pentrucă nu avea altă ieşire. Dar unde dispăruse tot aurul?

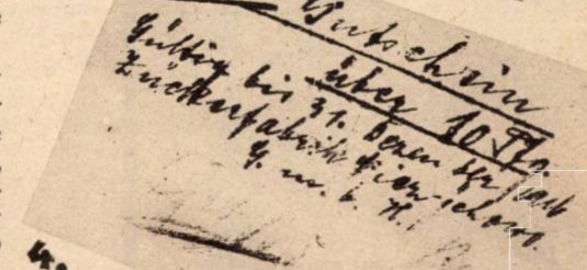
Statele Unite, cari au furnizat, în timpul războiului, arme, muniţiuni şi alimente tuturor ţărilor beligerante, au supt tot aurul Europei. Europa se umfla de hârtie, iar Statele Unite căpătaseră o obezitate de aur. Ambele continente erau bolnave. Deaceea amândouă s'au îmbolnăvit. Şi a venit criza. Astăzi, oamenii se sbat. Nimeni nu mai ştie ce-i mai bine. În locul aurului, unii caută să stabilească un nou talon, o nouă măsură a valorilor. Unii doftori financiari au propus deflaţia, alţii vor să menţină inflaţia, iar boemii finanţei propun un remediu nou: optimism. Noul talon-optimism. În lipsă de monede, să fim deci optimişti şi să aşteptăm desmeticirea generală, ca să putem ieşi din criză.

Fiţi deci optimişti!

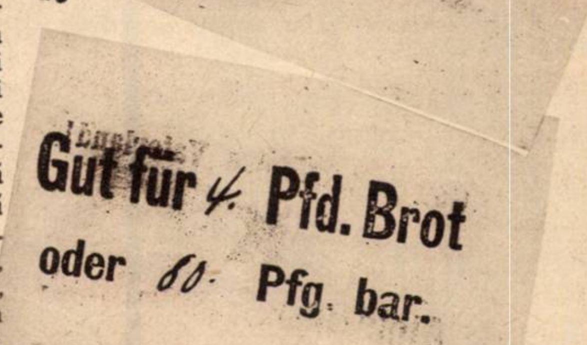
B. I.

3.

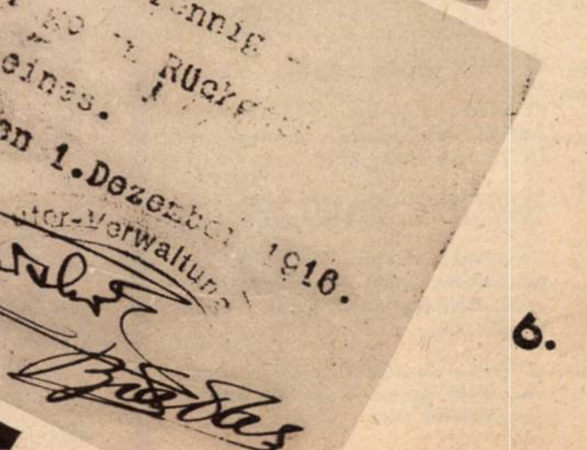

4.

5.

6.

★ Bancnote emise de diverse oraşe.

O carte de joc tăiată în patru, transformată în bancnote.

100 mărci de cositor, lucrate în atelierele Vereinigte Aluminium Werke, Lautawerk.

Dosul unui petic de hârtie de 10 pfenigi, scris şi semnat de către directorul fabricei de zahăr.

Bun pentru 4 pfunzi pâine sau 80 pf. emis de Alois Rose din Essen.

Bancnota de 25 pf. emisă de Municipiu.

Alt petec de hârtie cu autograful emitentului.

DEASUPRA VIEŢII REALE

ARTIŞTII IN LUPTĂ CU REALITATEA

Un cap întors de femee + eprubete + tuburi + lămpi este, pentru sur-realişti, o maşină de fabricat rouă. Opera de artă a fost expusă la Londra.

Pe vremuri se chema futurism. Lupta împotriva realismului în artă a fost începută, cu mult sgomot, de Marinetti, ajuns astăzi crainicul fascismului în literatură.

Marinetii propunea, de pildă, distrugerea tuturor grădinilor şi parcurilor din marile oraşe şi înlocuirea lor, cu arbori şi iarbă de ciment. Tablourile pictorilor futurişti reprezentau lucruri neînţelese, cari necesitau o explicaţie. Astfel, se spune că doi prieteni, vizitând galeria de tablouri futuriste ale lui Marinetti, s'au oprit în faţa unei pânze ciudate. Ce să fie?

Unul îşi exprimă părerea că e un vapor, în timpul naufragiului, celălalt afirmă că e un apus de soare. La care Marinetti răspunse că tabloul reprezintă un copil, făcând baie. Fantezia policronică, antirealistă, avea nevoie de o explicaţie realistă.

Astăzi, există o întreagă şcoală de sur-realişti, cari vor să ridice arta deasupra realităţii. La ultima expoziţie a sur-realiştilor la Londra s'a putut admira o serie de astfel de năzbâtii, făcute cu talent, cari au, însă, nevoie de un comentar realist.

Hollywoodul, cetate ireală, unde viaţa se desfăşoară între lumina artificială a reflectoarelor şi peisagiile de studio, e simbolul sur-realismului. Regisorii sunt atât de inventivi în supra-realismul lor încât pot concura cu natura.

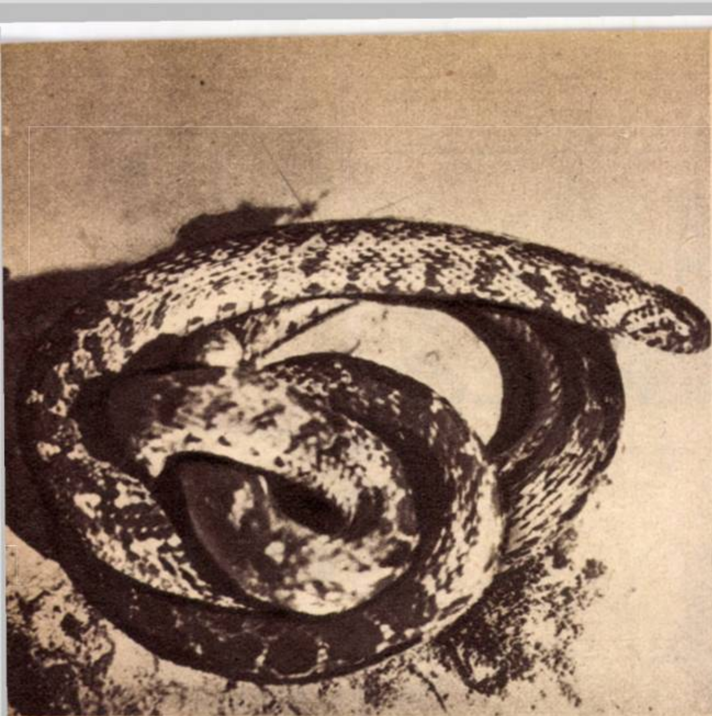

Visul unui sur-realist: un peşte, o seringă, monete de aur şi o păpuşă. Artistul a vrut să reprezinte diplomaţia britanică!

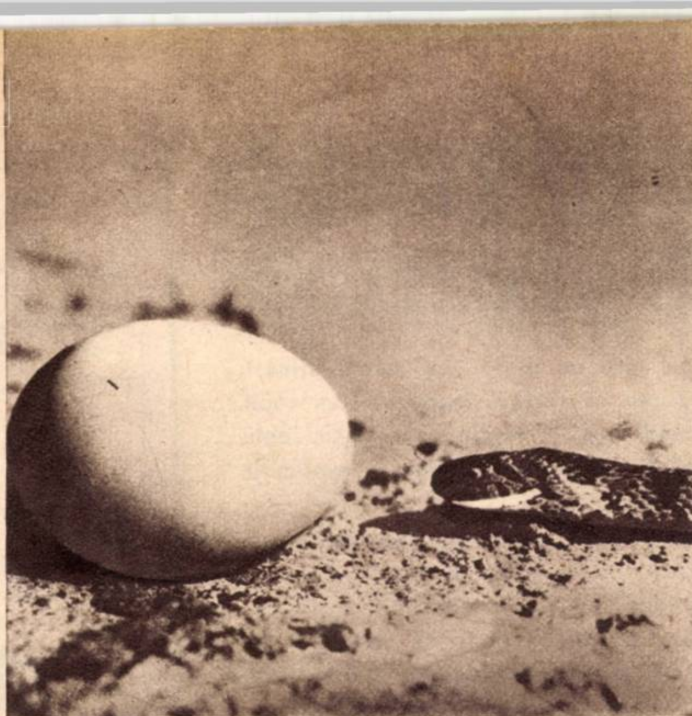

Hollywood-ul sur-realist. O pădure de brazi de carton pentru sărbătorile Crăciunului. Dacă va interveni o ploaie realistă, supra-realismul se va turti.

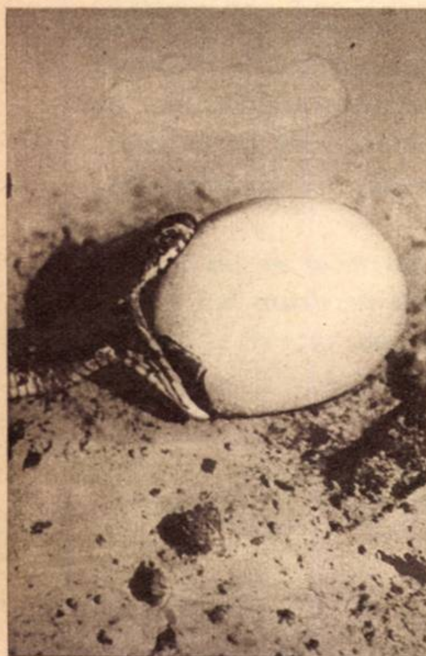
micul şarpe şi oul mare

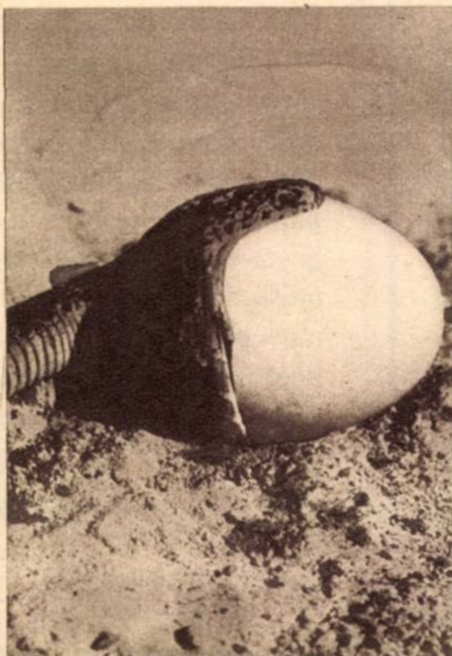
1. In centrul și sudul Africei trăește un șarpe mic, cu pielea pătată, care se hrănește într'un chip curios. El se numește *„dasypeltis scabra“* și nu mănâncă decât ouă. In imaginile pe care vi le înfățișăm puteți urmări felul cum își procură hrana aceste reptile.

2. Sarpele „mâncător de ouă" are o lungime de 80 cm. și fură hrana. El se cațără printre ramuri și crengi, până ajunge la cuiburile păsărilor. Cine n'a văzut cu ochii săi cum un șarpe atât de mic, poate înghiți un ou voluminos, n'ar putea crede că lucrul e posibil.

3. Dar micul șarpe, împins de instinct, știe cum să mănânce oul. Timp de zeci de mii de ani, acești șerpi s'au hrănit cu ouă. Pielea acestor reptile este foarte elastică. Șarpele deschide gura și dă primul atac, oului.

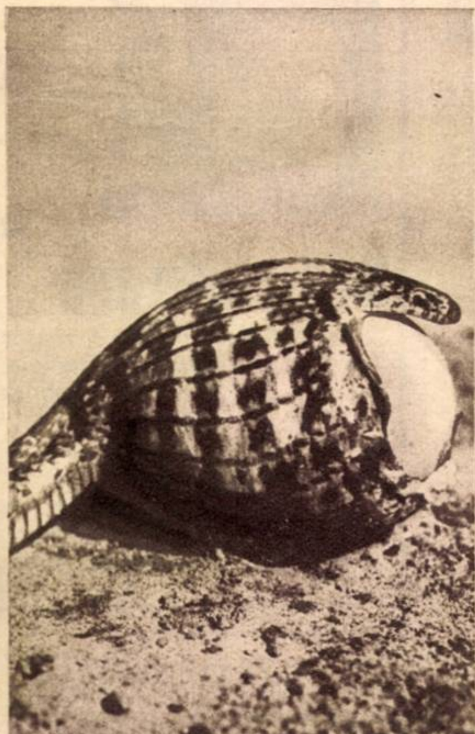
4. Elasticitatea gurii și esofagului acestui șarpe sunt, într'adevăr, de necrezut. Toți șerpii au pielea elastică, dar la „dasypeltis scabra", această calitate este mai accentuată.

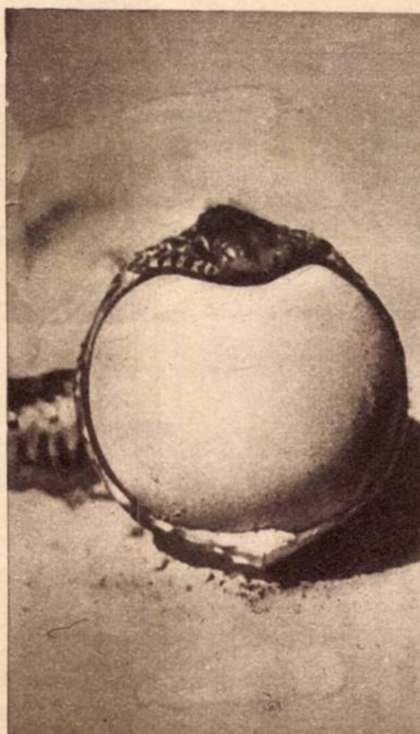
5. Șarpele își desface gura, ca o reptilă de cauciuc. Gura lui poate apuca o cantitate mult mai însemnată decât greutatea întregului său corp. Oul este aproape acoperit de pielea șarpelui.

6. E grotescă înfățișarea șarpelui. Cerul gurii sale învălește din ce în ce mai mult oul. Cine are ocazia să-l vadă, se întreabă nedumerit, cum va reuși șarpele să-și mai închidă gura ?

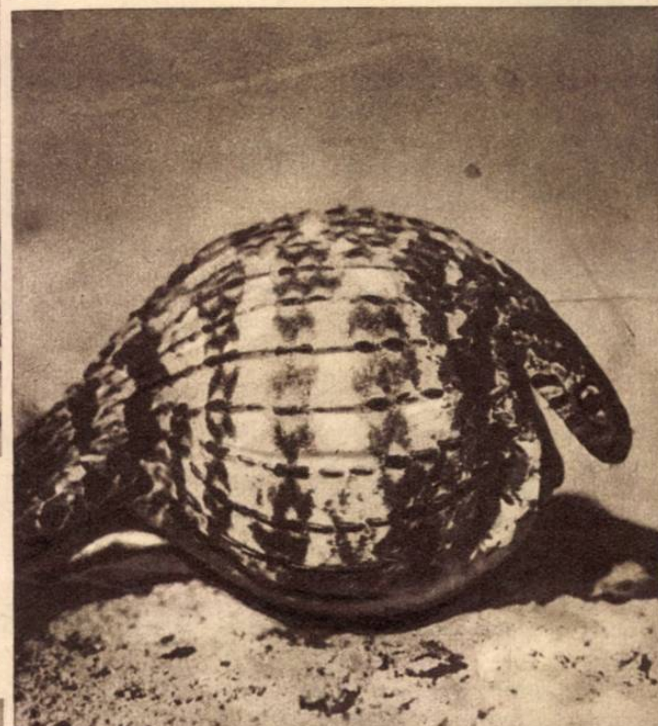

7. El isbutește totuși să-și închidă gura. Cititorul este rugat să fie atent la petele pielei șarpelui, de lângă gură. După aceste pete oricine își poate face o idee cât de mult s'a întins pielea șarpelui.

8. Gura șarpelui mâncător de ouă se închide foarte încet. In partea de jos a fotografiei se mai poate vedea capătul limbii șarpelui. Limba lasă un mic spațiu liber, sub ou, pe unde șarpele poate respira.

9. Oul a fost înghițit. Gura șarpelui pare o picătură uriașă. Reptila strânge acum anumiți mușchi ai pielei, sprea a sparge oul. E nevoie de un efort uriaș, căci oul trebue să fie apăsat deopotrivă de tare, din toate părțile. Totuși micul șarpe sparge oul cel mare.

10. Oul a fost spart. Conținutul său a și trecut în esofagul șarpelui. Pielea întinsă la extrem, începe să-și revină. Șarpele se face iar mic și dă afară coaja tare și nefolositoare. Toată masa durează aproximativ 10 minute.

Sub ramura de vâsc, în noaptea începutului de an.

(Lil Dagover)

Evenimentul monden al lunei Ianuarie va fi balul revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ"

Se fac pregătiri extraordinare pentru reuşita cât mai deplină a acestei seri unice

DE cum s'a anunţat prin ziare, că anul acesta revista noastră organizează din nou balul, care în alţi ani constituia cea mai grandioasă petrecere a carnavalului, s'a observat, în marele public, un interes extraordinar.

Suntem zilnic asaltaţi de telefoane, prin care ni se cer noui informaţiuni asupra felului în care se va desfăşura programul serii din 15 Ianuarie.

Putem da astăzi numeroşilor noştri cititori şi prieteni, noui informaţiuni asupra balului. Am lansat invitaţii principalelor vedete ale Capitalei, care prin prezenţa lor vor contribui la strălucirea şi atmosfera deosebită a balului. Astfel, dela teatrele de sub direcţiunea d-lui Sică Alexandrescu, au fost invitate doamnele şi domnişoarele Leny Caler, Sylvia Dumitrescu, Tanţi Cocea, Dina Cocea, Elvira Petreanu, Beatte Fredanov, Francesca Christian, etc. şi domnii Iancovescu, Vraca, Timică, Gr. Vasiliu-Birlic, Mişu Fotino, etc. Dela teatrul Modern, d. Ionel Ţăranu şi d-nele Cella Marion şi Dona Carozzi. Dela teatrul Alhambra domnişoarele Silly Vasiliu, Lulu Nicolau, Lisette Verea, Virginica Popescu, Florica Demion, Margareta Marian, Didona Rădulescu, Agnia Bogoslava, Ileana Simo şi domnii G. Groner, C. Lungeanu, Dan Demetrescu, R. Rang, Al. Giovanni, H. Nicolaide, etc. Dela teatrul Cărăbuş domnii C. Tănase, Stroe şi Vasilache, N. Roman şi d-rele Mya Apostolescu, Liana Mihăilescu, Nutzi Pantazi, Joujou Pavelescu, Elena Burmaz, Vivette Popescu, etc.

Toate aceste vedete vor spune câteva cuvinte la microfon, iar apoi vor rămâne în sala de bal, alături de cititorii şi cititoarele noastre.

Dupăcum am anunţat, pentru seara balului, proiectăm două concursuri:

CAMPIONATUL ROMÂNIEI DE DANS,

la care poate participa oricine completând buletinul pe care-l publicăm în această pagină şi,

REGINA GINGĂŞIEI

concurs la care deasemeni se primesc înscrieri, pe baza buletinului din această pagină. La balul revistei „Realitatea Ilustrată" va concerta renumitul jazz Ghindă, care şi-a alcătuit o formaţie specială, pentru acest mare eveniment.

BULETIN DE INSCRIERE

la campionatul României de dans, organizat de „REALITATEA ILUSTRATĂ"

Numele şi pronumele ....

Numele partenerei ....

Adresa ....

BULETIN DE PARTICIPARE

la alegerea unei regine a gingăşiei, în cadrul balului „REALITATEA ILUSTRATĂ"

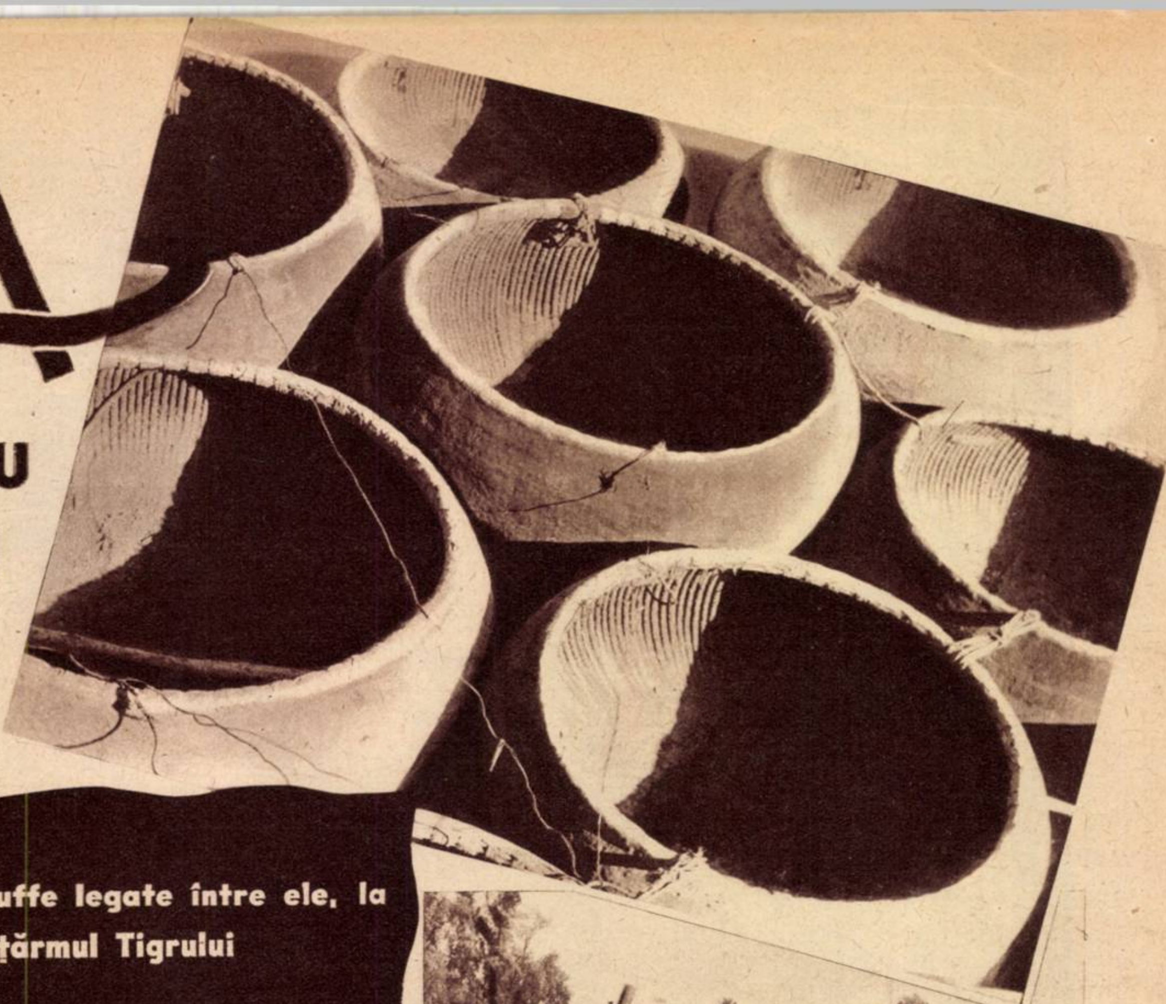
Numele şi pronumele ....

Adresa ....

Vârsta ....

GUFFA

CEL MAI VECHI VICIU DIN LUME ESTE ŞI ASTĂZI IN FUNCŢIUNE

DESIGUR, cea mai interesantă curiozitate — şi cu toate acestea deabia luată în seamă — pe care o oferă Bagdadul vizitatorului străin, este „guffa". Acesta e numele arab al unui soiu de plută curioasă, din care se pot vedea mii de exemplare pe fluviul Tigru. Guffa este un coş rotund, de o mărime uriaşă, cu un diametru de 3-4 metri şi o înălţime de 150 cm. Spre a nu fi pătruns de apă, acest coş este acoperit, la partea exterioară, cu o substanţă specială, pe care arabii o prepară din păcură.

Cu ajutorul guffei, se transportă cantităţi mari de diferite mărfuri şi acest mijloc de transport juca un rol important, în viaţa economică a oraşului califilor mai ales în acele vremuri când Bagdadul nu avea poduri.

Merită însă o deosebită atenţie această guffa, prin faptul că este cel mai vechi vehicul al lumii. Documente rămase din timpul Babiloniei vorbesc despre guffa iar imagini dovedesc că şi cu 3000 ani în urmă, guffa, era în funcţiune, în aceeaşi formă ca azi.

In Bagdad, la ţărmul Tigrului, se pot vedea guffe vechi de 100 până la 150 de ani.

PASI

Câteva guffe legate între ele, la ţărmul Tigrului

Cu multă dibăcie, tânărul arab conduce coşul uriaş, dealungul fluviului repede şi periculos.

In Bagdad, la ţărmul Tigrului vedem, pretutindeni, zeci de guffe.

O guffă încărcată, pe fluviul Tigru.

Seara, guffa e trasă pe ţărm, alături de cortul în care odihneşte arabul.

In fiece an se organizează, în Bagdad, o întrecere cu guffa. Multi străini participa ca pasageri la acest concurs vesel.

O guffă încărcată are nevoie de doi luntrași. Nu e lucru ușor să îndrepți coșul uriaș în curentul repede al apei, tocmai în acel punct depe țărm, unde trebue să fie descărcată marfa.

Ce se prevedea şi ce s'a realizat pe tărâmul
Cinematografic in 1937

O revistă parisiană de cinematograf publica, la începutul anului care se închee, câteva prevestiri senzaţionale, cu privire la vedetele ecranului.
Reproducem aceste îndrăzneţe preconizări, deoarece parte din ele se apropie de adevăr.

Jean Harlow

FERMECĂTOAREI vedete, revista parisiană i-a prevestit zile de greutăţi şi nesiguranţă, în Aprilie şi Septembrie. Deasemeni — că va fi eroină de scandaluri şi intrigi. Dacă se va căsători în 1937, aceasta îi va purta nenoroc.

●

Nu se poate spune că prevestirile nu s'au realizat în parte. Jean Harlow a fost într'adevăr nefericită în acest al patrulea mariaj al ei. Nenorocire înseamnă şi moartea, mult prea timpurie, a ispititoarei vedete.

Freddie Bartholomew

CU privire la micul star american, revista parisiană a scris că va avea un an foarte bun, de rodnică activitate şi succese mereu crescânde.
Intr'adevăr, 1937 l-a consacrat pe Freddie, asigurându-i locul meritat, alături de cealaltă glorie infantilă, Shirley Temple. Deci, un nou succes pentru prevestitori.

Gene Raymond

UNDEVA, în Texas, există o fată tânără şi frumoasă, moştenitoarea unei averi considerabile. Gene şi cu ea vor face proecte de căsătorie. Celebritate mereu crescândă.
De data aceasta, prevestirile au dat greş. Fiindcă Gene Raymond s'a căsătorit, după cum ştim, cu Jeanette Mac Donald... Aşadar, nici vorbă de... Texas.
Celebritate mereu crescândă? Nu prea. Steaua lui Gene a pălit mult de tot în ultima vreme. Poate fi vorba chiar de o apropiată prăbuşire...

Shirley Temple

1937, an de succes desăvârşit. In 1938, succesul va scădea brusc fiindcă Shirley Temple va fi aproape domnişoară... In viitor, dacă va reveni în cinematograf, va obţine frumoase succese. Va fi ameninţată cu răpirea.
1937 a fost an de succes, nu însă de succes desăvârşit. Ne alăturăm părerii că 1938 va fi un an de descreştere a succesului. Incă de pe acum, popularitatea micei vedete pare că agonizează...
Cât priveşte răpirea, de care pomeneşte publicaţia franceză, Shirley a fost într'adevăr ameninţată cu răpirea, însă nu există temeri, deoarece are o pază extrem de severă.

Dolores del Rio

NECAZURI în dragoste...
Iată un capitol asupra căruia nu ne putem pronunţa, deoarece nu prea cunoaştem activitatea sentimentală a frumoasei vedete...

Charlie Chaplin şi Paulette Goddard

NU se vor despărţi niciodată. Unul dintre fiii gloriosului actor va deveni avocat.
Până acum, e adevărat că nu s'a ivit nicio divergenţă, în căminul lor. Ba mai mult, genialul mim şi-a exprimat dorinţa de-a face, din Paulette Goddard, o glorie a ecranului, chiar cu riscul de-a-şi ştirbi propria-i popularitate.
Fiul lui Chaplin n'a devenit avocat.

Greta Garbo

VA atinge culmile celebrităţii. Va deveni o Sarah Bernhardt a ecranului.
Foarte mult adevăr, în această prevestire. Greta Garbo e azi pe treapta cea mai înaltă a celebrităţii posibile.

Gary Cooper

PENTRU simpaticul „lungan" al Hollywoodului s'a prezis: *„Primejdie şi... o moştenire.*
Nici una nici alta nu s'au realizat...

Loretta Young

1937 anul cel mai fericit al tinerei ei cariere. Evoluţie continuă şi vertiginoasă.
Intr'adevăr, Loretta Young a realizat, în cursul anului, câteva succese frumoase cari i-au încununat reputaţia de comediană.

Kay Francis

O aventură sentimentală. Este posibil să se retragă de pe ecran.
Aventura sentimentală a existat. Kay s'a căsătorit, după cum se ştie, cu scenaristul american Dalmer Daves, după ce se svonise că va deveni soţia lui Pils, din cuplul „Pils & Tabet".
Nici gând de abandon cinematografic. Kay e cotată azi mai bine ca oricând.

Mary Pickford

VA deveni soţia lui Charles Buddy Rogers.
Prevestirea publicaţiei parisiene s'a realizat. Mary a consimţit la căsătoria cu „Buddy".

EVENIMENTELE DE SEAMĂ, INREGISTRATE IN CURSUL ANULUI 1937

Dintre evenimentele cele mai însemnate ale anului, cităm:

Stânga: ***Kay Francis.***
Rândul din mijloc, de sus în jos: ***Jean Harlow, Freddy Bartholomew, Robert Taylor, Clark Gable, Lawrance Tibbet.***
Dreapta: ***Jeanette Mac Donald.***

Decorarea Gretei Garbo

Ca o strălucită încununare a carierei ei prodigioase, Greta Garbo a primit, dela regele Suediei, medalia pentru artă și literatură. O distincție rară, care a stârnit invidii și discuții aprinse, ' cercurile cinematografice.
Greta Garbo este întâia vedetă de cinema onorată cu această medalie.

Boala lui Clark Gable

A îngrijorat mult pe producători boala lui Clark Gable, care se găsia într'o acută stare de prostrație. Ziarele au dat știri alarmante.
In mai puțin de o lună de zile însă, starea popularului actor s'a îmbunătățit complet, spre bucuria producătorilor și firește a numeroșilor săi admiratori.

Lawrence Tibbett

A fost eroul unei nefericite întâmplări. In timpul unei repetiții la Opera Metropolitană printre ai cărei protagoniști se numără, Lawrence Tibbett a împlântat din imprudență un pumnal, în abdomenul partenerului său.
In telegramele trimise ziarelor, se afirma, ironic, că faptul se datorește realismului excesiv, pus în joc de Tibbett. Din fericire însă, conflictul — dat fiind faptul că era vorba de o imprudență — s'a aplanat, reputația celebrului tenor nefiind câtuși de puțin știrbită.

Cea mai frumoasă femee din lume

Proclamarea vedetei Dorothy Lamour „cea mai frumoasă femee din lume" a căpătat deasemeni alură de eveniment.

Conflictul Charlie Chaplin... Charlot

Charlie Chaplin a renunțat la personajul său faimos, *Charlot*. Dacă ne dăm seama că Charlie s'a impus grație acestui personaj și că lui îi datorează notorietatea actuală, înțelegem de ce a prilejuit multiple comentarii.

2 procese senzaționale

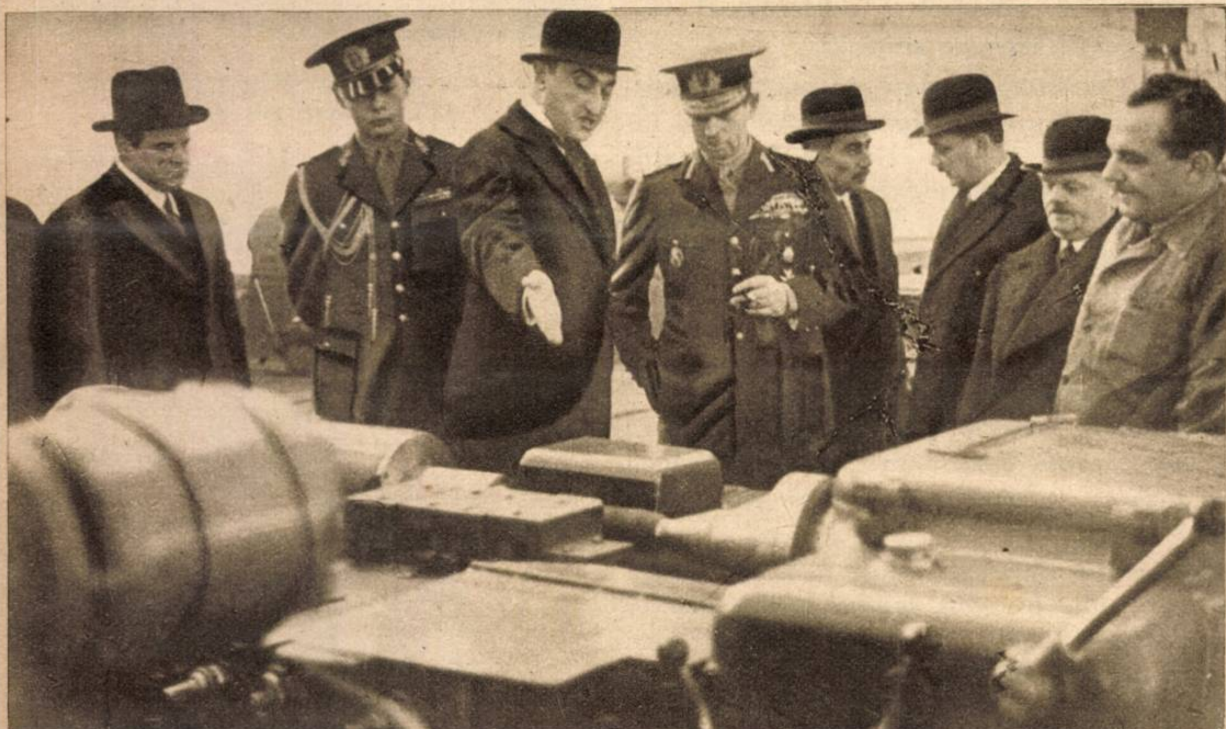
Inscrise pe răbojul lui 1937: Acel al lui Clark Gable și acel al lui Mae West. Primul a fost intentat de o ex-aventură a lui Clark — d-na Norton — care cerea celebrului actor pensie alimentară pentru copilul ei, fructul dragostei lor.
Al doilea proces, Mae West-Frank Wallace, a desvăluit un fapt senzațional: că Mae West are 44 de ani, nu 32 cum pretindea, durdulia vedetă. Frank Walace soțul ei din tinerețe, reclama parte egală din beneficiile materiale ale actriței. Procesul a stârnit o mare vâlvă, în Statele Unite.

Greva dela Hollywood

Unul din evenimentele cele mai tragice ale anului 1937, a fost greva dela Hollywood. O grevă de proporții unice în analele cinematografului, la care s'au aliat și câteva vedete celebre, ca: Clark Gable, Joan Crawford, Franchot Tone, Frederic March, Robert Montgomery, Eddie Cantor și James Cagney. Dintre starurile care n'au participat la grevă, cel mai dârz a fost Wallace Beery. Atitudinea lui a umplut de bucurie pe magnați. Din fericire, greva n'a durat decât vreo două săptămâni, aplanându-se, în favoarea greviștilor.

L.C

M. S. Regele și Marele Voevod Mihai vizitează uzinele de armament dela Brașov

M. S. Regele și Marele Voevod Mihai au vizitat recent uzinele de armament ale societății „Reșița-Astra" dela Brașov. M. S. Regele și Marele Voevod Mihai, au fost însoțiți de d-nii inginer N. Malaxa, Max Auschnitt, ing. Stan Vidrighin, colonel Petre Petrescu și inginer Ghenea.
Fotografiile noastre au fost luate cu prilejul vizitei Suveranului și a Moștenitorului Tronului.

Maestrul Octav Băncilă în fața câtorva din tablourile expoziției sale

„Christos Indurerat"
(După două mii de ani)

EXPOZIŢIA DELA DALLES A MAESTRULUI
OCTAV BĂNCILĂ

Semnalăm ca pe unul dintre cele mai de seamă evenimente artistice, ale acestui sfârşit de an, expoziţia dela Dalles, a maestrului Octav Băncilă.

Nu noi suntem chemaţi să analizăm opera marelui artist, acest patriarh al artei plastice româneşti: — genialul pictor a fost educatorul artistic al întregei noastre generaţii — să ne fie îngăduit însă să exprimăm admiraţia şi recunoştinţa pe care o simţim pentru producţia fecundă a artistului vecinic tânăr.

Octav Băncilă, a cărui faimă a trecut de mult hotarele ţării, şi care, ferindu-se de orice influenţă străină, ştie să ne redea atât de puternic viaţa adevărată, este pictorul specificului românesc şi prin această însuşire a sa, gloria lui se resfrânge asupra ţării.

Şi la expoziţia actuală, ca şi în trecut, maestrul Băncilă ne arată pictura din toate genurile: portrete, pastorale, viaţă, flori.....

Pentru tablourile expuse azi, vom reproduce aprecierele poetului Demostene Botez, făcute cu mai mulţi ani înainte:

„Meşteşugul d-lui Băncilă trece dincolo de omenesc. El are ceva din aglomerarea unei voinţi supreme, din belşugul unui dar dumnezeesc, neepuizat: ca la începutul creaţiunii, o divinitate aspră şi vânjoasă, care nu a cheltuit încă nici culoare, nici lumină, nici contur.

„Alături de Luchian, care înseamnă în pictura naţională partea de adâncă şi mistică melancolie, alături de Grigorescu, care înseamnă idilismul romantic al sufletului românesc, în începutul culturii sale, d. Băncilă înseamnă realitatea viguroasă şi plină de sănătate a sufletului românesc.

„Pictura maestrului Băncilă este o creaţie a temperamentului românesc, a primitivităţii de senzaţie, care e masivă şi tranşantă. D. Băncilă n'a suferit nici o influenţă străină, aşa cum un stejar din codri, nu poate simţi nici suferi influenţa unui palmier pentru a-şi răspica deodată vârful, ca o mătură!

Infăţişăm în această pagină pe maestrul Băncilă, în faţa câtorva din tablourile expuse la Dalles. Bătrânul pictor, cu plete şi barbă albă, are simţirea tânără iar din pânzele sale respiră aceeaşi vigoare sănătoasă, ca şi din operele sale anterioare.

In dreapta sus tabloul mai vechiu *„După două mii de ani"*.

Iată cum caracterizează profesorul şi academicianul Ion Simionescu această inspiraţie artistică:

„.....E chipul lui Hristos, aproape în mărime naturală. Păşeşte desculţ, pe pământul aspru. Faţa nu i-o vezi: e plecată în jos. Ca semn al durerii sfâşietoare, ce îi învolbură lăuntrul, îşi acoperă ochii, cu pumnii încleştaţi. Cununa de spini depe cap n'o mai simte, atât de uşoară îi e suferinţa suliţelor ei înfipte în piele, faţă de ceace-i scormoneşte, crud, sufletul. Haina albă, largă, până la glesne, îl învălue în lumină limpede, care scoate în relief, şi mai bătător la ochi, gestul de adâncă durere.

„Prin acest tablou, pictorul Băncilă s'a ridicat la înălţimea concepţiunii desăvârşite în artă. Pânza reprezintă însă şi un realism de-o covârşitoare impresiune.

„Tabloul pictorului Băncilă, „Hristos îndurerat", care păşeşte spre o nouă Golgotă, sgudue prin realismul pumnilor, vârâţi în ochi, deşi mai răspândeşte încă lumina, care a susţinut, până acum, cea mai mare parte din omenire".

In dreapta jos, reproducem tabloul *„Vine Moş Crăciun"*. E o pânză mai nouă, prin care pictorul îşi exprimă sentimentele sale de optimism pacifist.

Moş Crăciun e un bătrân albit de ani, cu privirea blândă şi plină de bunătate, sub sprincenele stufoase, cu înfăţişarea — atât de plăcută maestrului încât o şi întruchipează — a lui Tolstoi.

Moş Crăciun poartă, în desagă, un copil sglobiu, anul nou, pe care artistul îl vesteşte aducător de pace: copilul frânge în mâini, sabia ameninţătoare a răsboiului.

Pânza e plină de viaţă. Contrastul între moşneagul, care păşeşte apăsat, cu conştiinţa vecinicieі, şi copilul vioi, care acum vede, pentru prima oară, calea vieţii, este impresionant. Fotografiile — asemenea cuvintelor noastre — nu pot reda nici coloritul, nici farmecul acestor opere.

In aceste zile de răgaz, când la încheerea unui an, fiecare dintre noi facem un scurt popas, înainte de-a păşi, cu nădejdi noi, pe drumul trudnic al vieţii, duceţi-vă de vă împărtăşiţi de bucuria curată, de satisfacţia sufletească, pe care le dă vizitarea expoziţiei, din sala Dalles.

nic. const.

Moş Crăciun ne-aduce anul nou

SĂPTĂMÂNA TEATRALĂ

„Te-am cumpărat". — „Suflete tari". — Crima din Expresul verde".

„Te-am cumpărat", piesa lui **Stève Passeur**, aduce pe scenă o temă originală și îndrăzneață. O fată bătrână își cumpără bărbatul pe care-l iubește și când își dă seama că acesta nu are niciun sentiment față de ea, ci dimpotrivă, o urăște și c'a luat-o numai pentru a scăpa — datorită banilor ei — de o urmărire penală, femeea se transformă în tiran și sub amenințarea morții, nu-l lasă să se elibereze din jugul ei. Către sfârșit, bărbatul va găsi posibilitatea să restituie banii, va părăsi femeea care l-a tiranizat, iar aceasta, rămasă singură, se va sinucide.

Interesantă și bine tratată din punct de vedere al tehnicei teatrale, tema este totuși, de multe ori, jenantă pe scenă. Nu orice situație, chiar dacă e smulsă din viață, poate fi prezentată pe scenă.

Piesa s'a bucurat de o bună distribuție, din care reținem, în special, pe d-nele **Agepsina Macri Eftimiu** și **Eugenia Zaharia** și d-nii **N. Băltățeanu, G. Calboreanu** și **V. Antonescu.**

Prezentată acum 15 ani, cu mare succes, pe scena Naționalului, piesa domnului **Camil Petrescu „Suflete tari"** a găsit și acum aceeași primire călduroasă. Acțiunea, care înfățișează dragostea fiului de țăran, Andrei Pietraru, pentru fata de boer, Ioana Boiu, se urmărește cu interes. Dialogurile sunt scrise într'o minunată limbă literară, care ridică valoarea spectacolului.

Din noua interpretare a **„Sufletelor tari"** s'a detașat creația magistrală, impresionantă a d-lui **Ion Manolescu**. Se cuvin deasemenea a fi citați d-nul **Florin Scărlătescu** și d-na **Marietta Anca.**

In cocheta sală, pe care a construit-o, în Sărindar, d-nul **Ionel Țăranu** a prezentat a doua premieră a stagiunii, comedia polițistă „Crima din expresul verde". Socotind după succesul înregistrat de „Noaptea de 13", n'ar fi exclus ca și acest al doilea spectacol să prindă. In orice caz, merită a fi însemnate cu elogii eforturile d-lui Ionel Țăranu, care reușește să se mențină, cu un ansamblu tânăr, în marea bătălie teatrală din acest an.

ION GOLEA

Dela stânga spre dreapta: d-nii M. Balaban, Ion Brună, I. Anastasiad, Ionel Țăranu, Dona Carozzi, I. Cernea și Rogalski, in „Crima din Expresul verde"

D-na Marietta Anca și d-l C. Mitru în „Suflete tari".

D-l. N. Băltățeanu și d-na Agepsina Macri Eftimiu în actul I din „Te-am cumpărat".

D-na Agepsina Macri Eftimiu, d-l Victor Antonescu și d-l N. Băltățeanu în actul III din „Te-am cumpărat".

(Fotografii Cosmophot).

VIZIUNEA OMULUI MODERN

OMUL e urmărit de halucinații. E o întrecere între om și fantezie, din care primul iese, adesea învingător. In viziunea omului modern, formele naturale ale vieții se frâng, se îmbulzesc și rezultatul e o imagine nouă, stranie, ce nu are nimic comun cu realitatea.

Şi nici nu poate fi altfel.

In goana mașinei, sau mânat de viteza orașului, ce poate prinde ochiul omului, din forma obiectelor? Un pictor, în automobil sau în trenul aerodinamic, va fixa pe pânză siluete strâmbe de copaci, case încălecate, peisagii ciudate. Nu e pictorul depe vremuri, care reprezenta obiectele văzute ani de zile.

Un om sau o scenă normală, pe ecran, sunt demențe străine. Linii în vârtej, forme cari se desfac de fiece clipă, stârnesc simpatia spectatorului, care vede în ele adevărata realitate. Regisorul în căutarea unor noui forme, va transpune un dans prin oglinzi deformante. Sculptorul, care imortalizează chipul unui actor, îl va înălța pe glob, silindu-se să ne dea ceva de pro ții ireale.

Budda modern! Sculptorul Guy B. de Vall, vrând să imortalizeze figura celebrului comic american Will Rogers, l-a prezentat sub aspectul acestei statui, înaltă de 4 metri.

Merle Oberon, părăsind studioul, învață ritmul patriarhal al bicicletei. Rex Harrison caută s'o sugestioneze.

Fred Astaire, Gracie Allen și George Burns, în noul lor film, văzuți de obiectivul aparatului, printr'o oglindă deformată. Acest dans al oamenilor „uriași" vrea să compenseze sărăcia imaginației regisorului.

